

**UCHWAŁA NR XLIX.218.2014
RADY GMINY UDANIN**

z dnia 29 października 2014 r.

**w sprawie przyjęcia do realizacji Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych dla Gminy Udanin na
lata 2014-2020**

Na podstawie art.18 ust.2 pkt.15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz.U. z 2013r. poz.594 z późn. zm.)oraz art.17 ust.1 pkt.1 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz.U z 2013r.,poz. 182 z późn. zm.),Rada Gminy Udanin uchwala, co następuje:

§ 1. Przyjmuje się Gminną Strategię Rozwiązywania Problemów Społecznych na lata 2014-2020, stanowiącą załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Udanin.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia jej ogłoszenia w Dzienniku Urzędowym Województwa Dolnośląskiego.

Przewodniczący Rady Gminy
Udanin

Michał Tadeusz Grzegorzyn

STRATEGIA ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH

GMINY UDANIN NA LATA 2014-2020

Spis treści:

1.WSTĘP	str.4
2.PROCES TWORZENIA STRATEGII	str.7
3.PROCEDURA TWORZENIA GMINNEJ STRATEGII ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH.....	str.7
3.1 Podstawa opracowania.....	str.7
3.2 Obowiązujące ustawodawstwo.....	str.8
3.3 Akty prawne kształtujące politykę społeczną.....	str.8
4. POLITYKA UNII EUROPEJSKIEJ NA LATA 2014-2020.....	str.12
5.CHARAKTERYSTKA GMINY UDANIN.....	str.14
5.1 Położenie	str.14
5.2 Charakterystyka demograficzna.....	str.17
5.3 Bezrobocie.....	str.18
6.STREFA SPOŁECZNA GMINY.....	str.21
6.1 Oświata i wychowanie.....	str. 21
6.2 Ochrona zdrowia.....	str.22
6.3 Kultura.....	str.22
6.4 Sport i rekreacja.....	str.23
6.5Bezpieczeństwo publiczne	str..24
6.6 Stowarzyszenia Rozwoju Gminy Udanin.....	str.25
7.DIGNOZA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH.....	str.33
7.1 Bezrobocie.....	str.38
7.2 Ubóstwo.....	str.40
7.3Niepełnosprawność.....	str.41

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych na lata 2014-2020

7.4 Wykluczenie społeczne.....	str.44
7.5 Alkoholizm i narkomania.....	str.45
8. ANALIZA SWOT.....	str.46
9.MISJA I CELE STRATEGII ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH GMINY UDANIN	str.50
10. MONITORING STRATEGII.....	str.55
11. ZARZĄDZENIE STRATEGIĄ.....	str.55
11.1 Podmioty realizujące strategię	str.55
11.2 Źródła finansowania	str.55
11.3 Okres realizacji strategii.....	str.55
12. ZAKOŃCZENIE.....	str.56

1. Wstęp

Strategia to długotrwały i spójny plan działania zmierzający do łagodzenia napięć zapobiegania nowym, oraz przeciwdziałaniu zróżnicowania społecznego, który staje się hamulcem postępu społecznego. Strategia odpowiada za deficyt działań w niektórych dziedzinach życia. Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Udanin na lata 2014-2020 jest kompleksowym dokumentem określającym politykę społeczną gminy. Podstawę do jej opracowania stanowią art.17 ust.1 pkt.1 i art.19 pkt.1 ustawy o pomocy społecznej z dnia 12 marca 2004r.(Dz. U. z 2013r. poz.182 .zm.), które nakładają na gminę obowiązek opracowania i realizacji Strategii.

Zgodnie z cytowaną ustawą do zadań własnych gminy o charakterze obowiązkowym należy „opracowanie i realizacja gminnej strategii rozwiązywania problemów społecznych ze szczególnym uwzględnieniem programów pomocy społecznej, profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych i innych, których celem jest integracja osób i rodzin z grup szczególnego ryzyka (art.17 ust. 1,pkt.1), a natomiast do zadań powiatu należy: opracowanie i realizacja powiatowej strategii rozwiązywania problemów społecznych, ze szczególnym uwzględnieniem programów pomocy społecznej ,wspierania osób niepełnosprawnych i innych, których celem jest integracja osób i rodzin z grup szczególnego ryzyka po konsultacjach z właściwymi terytorialnie gminami (art.19 pkt.1)”.’

Koordynacja realizacji strategii spoczywa na ośrodku pomocy społecznej (art.110 pkt.4 i art. 112 pkt. 9 ustawy o pomocy społecznej z dnia 12 marca 2004roku).

‘‘Pomoc społeczna jest instytucją polityki społecznej państwa, mająca na celu umożliwienie osobom i rodziną przezwyciężenie trudnych sytuacji życiowych, których nie są one w stanie pokonać, wykorzystując własne uprawnienia, zasoby i możliwości’’(art. 2 i 3 ust.1 ustawy o pomocy społecznej z dnia 12 marca 2004r.)Zadaniem pomocy społecznej jest udzielenie wsparcia osobom i rodzinom, które znajdują się w trudnej sytuacji życiowej i nie potrafią zmienić tej sytuacji przy wykorzystaniu własnych możliwości i sił. W zamyśle

ustawodawcy własne siły i możliwości oznaczają nie tylko osobiste umiejętności jednostki, ale również możliwości bliższej i dalszej rodziny, sąsiadów, znajomych oraz szerszej społeczności lokalnej.

Pod wpływem przeobrażeń społecznych i gospodarczych polityka społeczna w Polsce uległa przekształceniu od modelu państwa opiekuńczego do modelu pośredniego, w którym uznaje się, że ważniejsze jest tworzenie systemu, który motywuje do pracy niż systemu rozbudowanego bezpieczeństwa socjalnego. Wiadomo, że choć każde społeczeństwo winno budować sieć zabezpieczenia socjalnego to jednak koszt tego systemu jest zbyt duży, przekracza możliwości finansowe państwa. System ten oparty jest o opodatkowanie kosztów pracy z dużym zaangażowaniem państwa, w zorganizowanie obligatoryjnych świadczeń. Wskazuje się również, że model opiekuńczy osłabia indywidualną aktywność każdego człowieka i jego odpowiedzialność za swój los. Ponadto w warunkach stałego ograniczenia środków finansowych przeznaczonych na pomoc społeczną, należy wzmocnić działania o charakterze niefinansowym.

Doświadczenia krajów funkcjonujących od dawna w gospodarce rynkowej dowodzą, że świadczenia niepieniężne są bardziej skuteczną formą pomocy (motywują do działania), a natomiast zasiłki pieniężne nie rozwiązują problemów klienta (są za małe, aby w ogóle coś osiągnąć lub za duże a wtedy uzależniają i nie motywują do działania). Ponadto warto podkreślić, że nie należy postrzegać pomocy społecznej bez uwzględnienia szerszego kontekstu społecznego, tym bardziej, że prawne aspekty działania polityki społecznej, a także jej możliwości i zakres działania mają decydujący wpływ na skuteczność działań pomocy społecznej.

Na władzach samorządowych spoczywa wiele zadań, muszą one określić wspólną strategię (kompleksową, długofalową wizję działań), którą konsekwentnie będą realizowały różne podmioty współpracujące ze sobą na rzecz dobra wspólnego mieszkańców danej gminy lub powiatu. Każdy z podmiotów powinien do realizacji strategii wykorzystać wszelkie zasoby pozostające w jego dyspozycji (finansowe, kadrowe). W szczególności zaleca się zabieganie o środki od sponsorów zewnętrznych, w tym aplikowanie o środki z funduszy unijnych. W tworzenie i realizację strategii lokalnej powinny zostać włączone na zasadach wzajemnych korzyści i partnerstwa wszystkie grupy, których dotyczy strategia. Ze względu na zakres i ciężar odpowiedzialności

spoczywającej na władzach samorządowych, nie mogą one pozwolić sobie na ryzyko podejmowania działań nieprzemyślanych.

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych ma stanowić podstawę do realizacji względnie trwałych wzorców interwencji społecznych, podejmowanych w celu poprawy tych zjawisk występujących w obrębie danej społeczności, które są oceniane negatywnie. Dokument charakteryzuje w szczególności działania publiczne i prywatnych instytucji rozwiązujących kwestie społeczne, podejmowane dla poprawy warunków zaspokojenia potrzeb przez wybrane kategorie osób i rodzin.

Prawo nie definiuje, czym jest strategia rozwiązywania problemów społecznych, nie określa zasad i tworzenia strategii, ani jej zakresu przedmiotowego. Ustawodawca nie sformułował żadnych delegacji ustawowych dla organów administracji rządowej zawierających upoważnienie do określenia zasad i trybu tworzenia strategii powiatowych lub do zdefiniowania zakresu przedmiotowego tego dokumentu. Organy, które posiadają kompetencje do stanowienia z własnej inicjatywy aktów prawnych, w szczególności minister właściwy w sprawach zabezpieczenia społecznego, też nie wydały stosownych przepisów w sprawie opracowania strategii rozwiązywania problemów społecznych. W związku z tym gmina jako autonomiczna jednostka organizacyjna samorządu terytorialnego posiadająca osobowość prawną, może samodzielnie decydować o sposobie wykonywania tego zadania. Każdy samorząd terytorialny opracowuje własną koncepcję strategii, stosowną do kompetencji i wyobraźni społecznej służb socjalnych i radnych gminy oraz do posiadanych zasobów kadrowych, finansowych, infrastrukturalnych.

Opracowując lokalną strategię rozwiązywania problemów społecznych, uwzględniono dokumenty programowe, w których akcentuje się konieczność zapewnienia dialogu i partnerskiej współpracy instytucji rządowych, samorządowych, organizacji pozarządowych. Za niezbędną uznaje się partnerską współpracę z osobami podlegającymi wykluczeniu społecznemu. Każda strategia, także i ta, wyraża zamierzenia samorządu w perspektywie dłuższego okresu czasu, okres ten można śmiało uznać za szczególny, gdyż pokrywa się on z nowym programowaniem funduszy społecznych. Fundusze te a zwłaszcza Europejski Fundusz Społeczny, skoncentrowany w jednym spójnym Programie Operacyjnym Kapitał Ludzki stanowią dla Gminy Udanin bardzo ważne źródło finansowania Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych.

2. Proces tworzenia strategii

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych jest spójnym zbiorem celów, oraz zadań realizowanych w określonym czasie, zawierającym koncepcje działania ukierunkowanego na długoterminową pomoc w zaspokojeniu niezbędnych potrzeb osób lub rodzin oraz umożliwienie życia w godnych warunkach. Strategia powinna być dokumentem otwartym, wówczas to pozwala na ocenę realizowanych zadań i stałej ich weryfikacji adekwatnie do zmian zachodzących w środowisku.

3. Procedura tworzenia Gminnej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych

3.1 Postawa opracowania

Opracowanie gminnej strategii rozwiązywania problemów społecznych, jest długotrwałym procesem. Podstawę opracowania strategii stanowiły materiały źródłowe powstałe i zgromadzone w wyniku pracy pracowników socjalnych GOPS w Udaniu, oraz materiały będące wynikiem badań różnych środowisk i grup społecznych. W celu selekcji problemów uważanych przez mieszkańców za najistotniejsze dokonano społecznych konsultacji środowiskowych. Diagnoza problemów społecznych występujących na terenie gminy Udanie, została sporządzona w oparciu o dane będące w posiadaniu Urzędu Gminy, GOPS w Udaniu, oraz danych uzyskanych z Powiatowego Urzędu Pracy w Środzie Śląskiej, Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Prywatnej Praktyki Lekarza Rodzinnego, Komendy Powiatowej w Środzie Śląskiej, oraz placówek oświatowych funkcjonujących na terenie gminy Udanie.

Strategia jest dokumentem stanowiącym podstawę do podejmowania długofalowych zintegrowanych działań rozwoju w sferze społecznej, oraz wdrażania rozwiązań w postaci programów lokalnych.

W pracach nad budowaniem strategii wyodrębnione zostały 4 etapy:

1. Organizowanie procesu strategii

2.Prace diagnostyczne (analiza swot)

3.Formuowanie strategii

4.Wdrażanie strategii

3.2Obowiązujące ustawodawstwo

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych musi uwzględnić w swych założeniach analizę stanu prawnego, tak by dokument nie był tworzony w oderwaniu od innych dokumentów prawnych, w tym o charakterze strategicznym. Dlatego też uwzględniono najważniejsze akty prawne oddziałujące na kształt polityki społecznej samorządu lokalnego, a także wskazano dokumenty strategiczne kształtujące politykę społeczną na szczeblu centralnym , lokalnym i regionalnym.

3.3Najważniejsze akty prawne kształtujące politykę społeczną:

- Ustawa z dnia 8 marca 1990r. o samorządzie gminnym (tj. Dz. U. z 2013r.,poz. 788 z późniejszymi zmianami)
- Ustawa z dnia 12marca 2004r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2013r., poz.182 z późn. zm.).Ustawa ta określa obowiązki samorządu gminnego dzieląc je na zadania własne i zlecone gminie. Z uwagi na fakt, iż ustawa ta reguluje zasadniczo zadania z zakresu pomocy społecznej zostaną one szczegółowo przytoczone w niniejszym dokumencie. Zgodnie z tą ustawą samorząd realizuje nałożone zadania poprzez Ośrodek Pomocy Społecznej.

Zadania własne gminy o charakterze obowiązkowym:

- opracowanie i realizacji gminnej strategii rozwiązywania problemów społecznych za szczególnym uwzględnieniem programów pomocy społecznej, profilaktyki rozwiązywania problemów alkoholowych i innych, których celem jest integracja osób i rodzin z grup szczególnego ryzyka;
- sporządzanie oceny w zakresie pomocy społecznej;
- udzielanie schronienia, zapewnienie posiłku oraz niezbędnego ubrania osobom tego pozbawionym ;
- przyznawanie i wypłacanie zasiłków celowych;

- przyznawanie i wypłacanie zasiłków okresowych;
- przyznawanie wypłacanie zasiłków celowych na pokrycie wydatków powstałych w wyniku zdarzenia losowego;
- przyznawanie i wypłacanie zasiłków celowych na pokrycie wydatków na świadczenia zdrowotne osobom bezdomnym, oraz innym osobom niemającym dochodu i możliwości uzyskania świadczeń na podstawie przepisów o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych;
- przyznawanie zasiłków celowych w formie biletu kredytowanego;
- opłacanie składek na ubezpieczenie emerytalne i rentowe za osoby , które rezygnują zatrudnienia, w związku z koniecznością sprawowania bezpośredniej osobistej opieki nad długotrwale lub ciężko chorym członkiem rodziny oraz wspólnie nie zamieszkującymi matką, ojcem lub rodzeństwem;
- praca socjalna;
- organizowanie i świadczenie usług opiekuńczych, w tym specjalistycznych w miejscu zamieszkania z wyłączeniem specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi;
- prowadzenie i zapewnienie miejsc w mieszkaniach chronionych;
- dożywianie dzieci;
- sprawowanie pogrzebu, w tym osobom bezdomnym;
- kierowanie osób do domów pomocy społecznej i ponoszenie odpłatności za ich pobyt;
- sporządzanie sprawozdawczości oraz przekazywanie jej właściwemu wojewodzie, również w wersji elektronicznej z zastosowaniem systemu informatycznego;
- utworzenie i utrzymanie ośrodka pomocy społecznej, w tym zapewnienie środków na wynagrodzenie pracowników;
- pomoc osobom mającym trudności w przystosowaniu się do życia po zwolnieniu z zakładu karnego;
- przyznawanie i wypłacanie zasiłków stałych;

- opłacanie składek na ubezpieczenie zdrowotne określonych w przepisach o powszechnym ubezpieczeniu NFZ;

Do zadań własnych gminy należy :

- przyznawanie i wypłacanie zasiłków specjalnych celowych;

- przyznawanie i wypłacanie pomocy na ekonomiczne usamodzielnienie w formie zasiłków, pożyczek oraz pomocy w naturze;

- prowadzenie i zapewnienie miejsc w domach pomocy społecznej i ośrodkach wsparcia o zasięgu gminnym oraz kierowanie do nich osób wymagających opieki;

- podejmowanie innych zadań z zakresu pomocy społecznej wynikających z rozeznaczonych potrzeb gminy, w tym tworzenie i realizacja programów osłonowych;

- współpraca z Powiatowym Urzędem Pracy w zakresie upowszechniania ofert pracy oraz informacji o wolnych miejscach pracy, upowszechniania informacji o usługach poradnictwa zawodowego i szkoleniach ;

Do zadań zleconych z zakresu administracji rządowej realizowanych przez gminę należy:

- organizowanie i świadczenie usług specjalistycznych w miejscu zamieszkania dla osób z zaburzeniami psychicznymi;

- przyznawanie i wypłacanie zasiłków celowych na pokrycie wydatków związanych z klęską żywiołową lub ekologiczną;

- prowadzenie i rozwój infrastruktury środowiskowych domów samopomocy dla osób z zaburzeniami psychicznymi;

- realizacja zadań wynikających z rządowych programów pomocy społecznej, mających na celu ochronę poziomu życia osób, rodzin i grup społecznych oraz rozwój specjalistycznego wsparcia;

- przyznanie i wypłacanie zasiłków celowych , a także udzielanie schronienia , posiłku oraz niezbędnego ubrania cudzoziemcom;

- przyznawanie i wypłacanie zasiłków celowych , a także udzielanie schronienia oraz zapewnianie posiłków i niezbędnego ubrania cudzoziemcom , którym

udzielono zgody na pobyt ze względów humanitarnych lub zgody na pobyt tolerowany na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej;

- wypłacanie wynagrodzenia za sprawowanie opieki;

- Ustawa z dnia 28 listopada 2003r. o świadczeniach rodzinnych (Dz. U. Nr.139, poz. 992 z 2006r. z późn. zm.)
- Ustawa z dnia 13 czerwca 2003r. o zatrudnieniu socjalnym (Dz.U. z 2011r.Nr.43 poz.225 z późn. zm.)
- Ustawa z dnia 24 kwietnia 2003roku o pożytku publicznym i wolontariacie (Dz.U.Nr.234, poz.1536 z 2010r. z późn. zm.).
- Ustawa z dnia 20 kwietnia 2004. O promocji zatrudnienia i rynku pracy (Dz.U. z 2013r., poz.674 z późn. zm.).
- Ustawa z dnia 26 października 1982r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U.z 2013r.,poz.594 z późn. zm.)
- Ustawa z dnia 07 września 2007r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów (Dz.U.z 2012r., poz. 1228 z późn. zm.)
- Ustawa z dnia 21 czerwca 2001r. o dodatkach mieszkaniowych (Dz. U. z 2013r.poz. 966 z późn. zm.)
- Ustawa z dnia 9 czerwca 2011r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz.U. z 2013r.poz.135 ze zmianami)
- Ustawa z dnia 29 lipca 2005r.o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U Nr 180 poz. 1493 ze zmianami)
- Ustawa z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2012r. poz. 124 z późniejszymi zmianami)
- Ustawa z dnia 27 sierpnia 1997r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz. U. nr. 127 poz. 721 z 2011r. ze zmianami.

4.POLITYKA UNII EUROPEJSKIEJ NA LATA 2014-2020, oraz dokumenty programowe na poziomie krajowym

Rzeczpospolita Polska z dniem 1 maja 2004 roku, stała się członkiem Unii Europejskiej i dlatego zobowiązana jest brać udział w programach wspólnotowych, w tym również z zakresu rozwiązań społecznych. Unia Europejska jest rzecznikiem aktywnej polityki społecznej. Europejska Polityka Społeczna została określona w głównej mierze podczas Szczytu Lizbońskiego w 2000 roku, na którym kraje członkowskie Unii Europejskiej uznały, że zwalczanie ubóstwa i wykluczenia społecznego, będzie centralnym elementem w procesie modernizacji europejskiego modelu społecznego.

Przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu jest jednym z priorytetów, jakie na lata 2014-2020, będą podejmowane w krajach Unii Europejskiej, w tym także w Polsce. Jest to jeden z głównych problemów, na walkę z którym przeznaczone będą środki z Europejskiego Funduszu Społecznego w nowej perspektywie programowania.

Na nowy okres realizacji głównych celów Unii Europejskiej składają się także działania sprzyjające tworzeniu warunków do realizacji zasad równych szans m.in. równy dostęp do wykształcenia. Działania wzmacniające solidarność, w społeczeństwie przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu, oraz zwalczanie przejawów marginalizacji społeczeństwa. Polityka społeczna Unii Europejskiej opiera swoje założenia na działaniach związanych z polepszeniem warunków życia, pracy i kształcenia, zapewnieniem powszechności prawa do zatrudnienia i wykształcenia, a wreszcie stworzenie systemu zabezpieczenia społecznego.

Europa 2020- to strategia na rzecz inteligentnego i zróżnicowanego rozwoju sprzyjającego włączeniu społecznemu. Dokument obejmuje trzy wzajemne ze sobą powiązane priorytety:

- rozwój inteligentny :rozwój gospodarki opartej na wiedzy i innowacji;
- rozwój zrównoważony: wspieranie gospodarki efektywnej korzystającej z zasobów przyjaznej środowisku;

-rozwój sprzyjający włączeniu społecznemu: wspieranie gospodarki o wysokim poziomie zatrudnienia, zapewniającej spójność społeczną i terytorialną;

Cele te pokazują, jaka powinna być ogólna kondycja Unii Europejskiej w 2020r., pod względem najważniejszych parametrów, są one przekładane na cele krajowe tak, by każde państwo członkowskie mogło kontrolować swoje postępy w ich realizacji. Cele te są ze sobą ściśle powiązane:

-poprawa sytuacji w dziedzinie edukacji pozwoli ograniczyć bezrobocie i ubóstwo;

- inwestowanie w technologie, które ułatwią walkę ze zmianami klimatu, przy czym stworzą nowe możliwości rozwoju dla przedsiębiorstw i pracowników;

- większy nacisk na badania i rozwój, oraz innowacje w gospodarce w połączeniu z efektywniejszym wykorzystywaniem środków, podniesie konkurencyjność Unii Europejskiej i przyczyni się do tworzenia nowych miejsc pracy;

Ośrodek Pomocy Społecznej w Udaninie, korzysta z Funduszu Unii Europejskiej. Projekt, który jest realizowany od 2008 roku i nosi nazwę „Zainwestuj w siebie, daj sobie szansę”, jest to priorytet VII „Promocja integracji społecznej” działanie 7.1 „Rozwój i upowszechnienie aktywnej integracji” poddziałanie 7.1.1 „Rozwój i upowszechnienie aktywnej integracji przez ośrodki pomocy społecznej”.

Celem projektu jest:

- upowszechnienie aktywnej integracji i pracy socjalnej na terenie gminy (wzmocnienie kadrowe pracowników ośrodka)
- wsparcie zdolności do podjęcia zatrudnienia poprzez usługi o charakterze edukacyjnym i społecznym;
- rozpowszechnienie nowych form pomocy indywidualnej i środowiskowej na terenie gminy, umożliwiających aktywną integrację zawodową i partycypację społeczną osób objętych pomocą społeczną;
- rozwój dialogu pomiędzy instytucją pomocy społecznej, a beneficjentami pomocy na zasadzie partnerstwa;
- osiągnięcie celu szczegółowego poprzez osoby zagrożone wykluczeniem społecznym, kontrakty socjalne zawierające instrumenty aktywnej integracji;

5. CHARAKTERYSTYKA GMINY UDANIN

5.1 Położenie

Gmina Udanin jest gminą wiejską, położoną w województwie dolnośląskim w powiecie Środa Śląska. Sąsiaduje z gminami Środa Śląska i Kostomłoty, Strzegom i Żarów, Mściwojów i Wądroże Wielkie. Sieć osadniczą tworzą 23 wsie i 19 sołectw. Są to:

- Damianowo
- Drogomiłowice
- Dźwigórz
- Gościsław
- Jarosław
- Jarostów
- Karnica
- Konary
- Lasek
- Lusina
- Łagiewniki Średzkie
- Piekary
- Pielaszkowice
- Pichorowice
- Różana
- Sokolniki
- Udanin
- Ujazd Dolny

•Ujazd Górny

Rys.1. Gmina Udanin

Gmina posiada dobre powiązania komunikacyjne z gminami i miastami: Świdnicą, Jaworem i Strzegomiem poprzez sieć dróg wojewódzkich i powiatowych oraz z Legnicą i Wrocławiem- autostrada A4 przebiegająca przez północną część gminy w kierunku wschodu- zachód.

Rys.2. Położenie gminy Udanin na tle powiatu średzkiego.

Głównymi ośrodkami gminy są Ujazd Górny i Konary. Pod względem geograficznym teren gminy leży w obrębie dwóch jednostek morfologicznych. Środkowa i wschodnia część gminy leży w granicach Wzgórz Strzegomskich, będących fragmentem Przedgórze Sudeckiego. W części środkowej i wschodniej teren jest w większości równinny, przechodząc w części zachodniej w popadłowany. Największe wzniesienia występują w obrębie Wzgórz Strzegomskich (Jagodzina -287m.n.p.m. i Kościelisko -285m n.p.m.). Powierzchnia gminy opada w kierunku północnym, najniższy punkt występuje w części północnej w Dolinie Cichej Wody- 145m. n.p.m. Gmina Udanin jest gminą wiejską o wiodącym charakterze rolniczym.

Największym ciekim gminy jest Cicha Woda – lewy dopływ Odry. Na terenie gminy występuje kilka sztucznych zbiorników wodnych powstałych w wyniku

wypełniania wodą nieczystych wyrobisk glin i ilów (Ujazd Górny, Piekary , Pichorowice).

5.2 CHARAKTERYSTYKA DEMOGRAFICZNA

Na koniec roku 2013 liczba ludności gminy Udanin wynosiła 5425 , w okresie od 2010r. do 2013r. zmniejszyła się o 106 osób, jest to wynikiem zmniejszającego się przyrostu naturalnego i zwiększającego się salda migracji. Ruch naturalny ludności (przyrost naturalny)wskazuje od 2010 roku do 2013 roku tendencje spadkową, natomiast liczba zgonów przerasta liczbę urodzeń. W latach 2010-2013 w gminie zaobserwowano ujemne, zwiększające się saldo migracji stałej w roku 2010 gminę opuściło 62 osoby ,a już 3 lata później 97 osób.

Rozwój ludności Gminy w latach 2010-2013

Lata	Liczba ludności	Liczba urodzeń	Liczba zgonów
2010	5531	59	53
2011	5496	58	54
2012	5483	55	59
2013	5425	48	51

Źródło: Dane statystyczne Urzędu Gminy Udanin

Średnia gęstość zaludnienia gminy Udanin w 2013r. wynosi 49 osób na 1 km² .

W gminie Udanin można zaobserwować powszechny na całym świecie proces starzenia się społeczeństwa. Rezultatem tego procesu jest coraz większy udział osób starszych w ogólnej liczbie ludności. Proces ten kształtuje się pod wpływem:

- zmniejszającej się liczby ludności
- przedłużenia się przeciętnego dalszego życia.

Liczbę mieszkańców w wieku przedprodukcyjnym, produkcyjnymi poprodukcyjnym na terenie gminy Udanin przedstawiono w poniższej tabeli.

Rok	Ogółem ludność	Wiek przedprodukcyjny	Wiek produkcyjny	Wiek poprodukcyjny
2010	5531	810	3822	899
2011	5496	797	3780	919
2012	5483	793	3751	939
2013	5425	775	3697	953

Źródło: Dane statystyczne Urzędu Gminy Udanin

5.3 Bezrobocie

Według danych z Powiatowego Urzędu Pracy w Środzie Śląskiej, stopa bezrobocia w grudniu 2013 roku wyniosła w powiecie średzkim 13,5%, dla porównania w województwie dolnośląskim w styczniu 2014 roku 13,8%, a dla Polski 13,4%. Liczba zarejestrowanych bezrobotnych w gminie w roku 2012 wyniosła 308 osób, natomiast na koniec w roku 2013 zarejestrowanych było 281 osób.

Liczba bezrobotnych w latach 2012-2013

	Grudzień 2012	Grudzień 2013
liczba bezrobotnych ogółem	308	281
liczba kobiet	154	140
liczba mężczyzn	154	141

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych PUP

Analizując strukturę pod kątem wykształcenia należy stwierdzić, że zdecydowana większość bezrobotnych to ludzie z wykształceniem gimnazjalnym i poniżej oraz zasadniczym zawodowym. Dużym problemem są osoby bezrobotne długo pozostające bez pracy (2 lata).

Bezrobotni zarejestrowani według wieku i poziomu wykształcenia stan na 31.12.2013 na terenie gminy Udanin

Gmina Udanin	ogółem	18-24 lata	25-34 lata	34-44lata	45-54lata	55-64 lata
liczba bezrobotnych	281	52	76	59	52	42

Dane PUP w Środzie Śląskiej

poziom wykształcenia	liczba bezrobotnych
gimnazjalne i poniżej	94
zasadnicze zawodowe	101
średnie ogólnokształcące	26
policealne i średnie zawodowe	45
wyższe	15

Dane PUP w Środzie Śląskie

Bezrobotni zarejestrowani ze względu na staż pracy i czas pozostawania bez pracy stan na 31.12.2013r.

Jednostka terytorialna	bezrobotni ogółem	bezrobotni według czasu pozostawania bez pracy					
		Do 1 miesiąca	1-3 miesiący	3-6 miesiący	6-12 miesiący	12-24 miesiący	Powyżej 24 miesiący
Gmina Udanin	281	25	51	60	48	50	47

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych na lata 2014-2020

Jednostka terytorialna	bezrobotni ogółem	Staż pracy						
		Bez stażu	Od 1 roku	1-5 lat	5-10 lat	10-20 lat	20-30lat	Powyżej 30 lat
Gmina Udanin	281	51	35	70	39	49	28	9

Dane PUP w Środzie Śląskiej

Największa liczba bezrobotnych , posiada staż pracy od 1 roku do 5 lat. Duża grupa osób zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy , nie posiada jakiegokolwiek stażu , dotyczy to 51 osób zarejestrowanych w PUP.

6.Stefa Społeczna Gminy

6.1 Oświata i wychowanie

Przedszkole w Ujeździe Górnym

Na terenie gminy Udanin w styczniu 2011r., rozpoczęła swą działalność placówka przedszkolna. Gmina Udanin otrzymała dofinansowanie z Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Dolnośląskiego, oraz POKL na realizację projektu pt. „Nowe przedszkole w Gminie Udanin”, dzięki m.in. tym dotacją powstała placówka, w której dzieciom z terenu naszej gminy stworzone zostały odpowiednie warunki do rozwoju i kształcenia. W styczniu 2011 roku 50 dzieci „zostało objętych edukacją przedszkolną. W roku przedszkolnym 2013/2014 do placówki uczęszcza 36 przedszkolaków i są stworzone 2 oddziały.

Zespół Szkolno- Przedszkolny w Udaninie

Zespół Szkolno- Przedszkolny w Udaninie , jest nowoczesnym budynkiem otwarcia dokonano 30 listopada 1995 roku. Do szkoły w roku 2012/2013 uczęszczało 341 uczniów (16 oddziałów)do klasy „0”uczęszcza 46 uczniów, średnia liczba uczniów przypadających na oddział wynosi 21 (mała liczba uczniów w klasach pozwala na lepszą pracę nauczycieli i uczniów). Szkoła w roku 2014 posiada 5 pracowni komputerowych z dostępem do internetu . Zespół Szkolno- Przedszkolny redaguje gazetkę szkolną „Żaczek”, prowadzi różne zajęcia poza lekcyjne, kółka zainteresowań , bierze udział w licznych konkursach oraz realizuje projekty np. „Szkolny Program Wspierania Uzdolnionych”.

W szkole zatrudnionych jest 28 nauczycieli:

Kontraktowych 2

Mianowanych 5

Dyplomowanych 21

Gimnazjum w Ujeździe Górnym

Gimnazjum w Ujeździe Górnym posiada salę gimnastyczną , boisko ,2 pracownie komputerowe. Do szkoły w roku 2012/2013 uczęszczało 148 uczniów (7 oddziałów), średnia liczba uczniów przypadająca na oddział to 21 . W szkole pracuje 20 nauczycieli 5 dyplomowanych, 12 mianowanych i 3 kontraktowych. Prowadzone są bezpłatne zajęcia dodatkowe, działa Szkolny Klub Europejski „Europa to my’’, koło dziennikarskie, które wydaje gazetkę Identyfikator, koło teatralne, plastyczne i informatyczne. Ponad to w szkole działa zespół do spraw uzdolnień. Uczniom mającym trudności w nauce oferowane są zajęcia dydaktyczno- wyrównawcze oraz wsparcie psychologa szkolnego.

6.2 Ochrona zdrowia

Na terenie gminy Udanin funkcjonuje prywatna Praktyka Lekarza Rodzinnego , która świadczy usługi dla ludności w zakresie opieki zdrowotnej, powstała ona z przekształcenia Wiejskiego Ośrodka Zdrowia .Praktyka Lekarza Rodzinnego ma podpisaną umowę z NFZ. Ponadto w Udaninie funkcjonuje apteka oraz , gabinet stomatologiczny. Jest jeden lekarz rodzinny, pediatra i 3 internistów. Liczba i struktura placówki nie odpowiada potrzebom i oczekiwaniom mieszkańców gminy, gdyż brakuje lekarzy innych specjalności, brakuje między innymi takich specjalistów jak kardiolog, ortopeda, okulista. Brakuje także gabinetów rehabilitacyjnych, w związku ze znaczną liczbą starszych osób na terenie gminy Udanin.

6.3 Kultura

Stroną kulturalną na terenie gminy Udanin zajmuje się głównie Gminna Biblioteka Publiczna w Udaninie. Biblioteka w Udaninie posiada 29 419 woluminów, większość wypożyczeń to wypożyczenia na zewnątrz. W bibliotece organizowane są różne teatryki , warsztaty teatralne, zajęcia

plastyczne dla dzieci, lekcje biblioteczne, spotkania autorskie. Na terenie gminy znajdują się dwie filie Biblioteki Gminnej w Konarach i Ujeździe Górnym.

Ponadto na terenie gminy Udanin mieszka malarz i kompozytor i poeta Pan Zbigniew Ciesielski.

Na terenie gminy organizowane są także imprezy cykliczne takie jak: Dożynki Gminne, Festiwal Piosenki Religijnej, Przegląd Pastorałek, Jarmark Bożonarodzeniowy w Zespole Szkolno- Przedszkolnym, Festyn „Pieje Kur Pieje”.

Imprezy kulturalne organizowane na terenie gminy mają charakter lokalny. W imprezach cyklicznych biorą udział także zespoły artystyczne z terenu naszej gminy: Zespół Cicha Woda, Chór Deesis, Schola Cames, Marcin Malinowski z zespołem „Na czasie”, Pan Adam Kulpiński z rodziną.

Ponadto w każdej wiosce, jest świetlica wiejska.

6.4 SPORT I REKREACJA

Sportem i rekreacją na terenie gminy Udanin zajmuje się Urząd Gminy. Na terenie gminy działa 8 klubów sportowych: LZS Polboto-Grom, LZS FC Jarosław, LZS Polder-A Damianowo, LZS Wilki Różana, LZS Polgeo Lusina, LZS Zjednoczeni Gościśław, Orzeł Konary, Orzeł Pichorowice. Kluby zrzeszają po około 20-25 osób i prowadzą działalność w zakresie sportu i rekreacji ruchowej.

Organizowane są także lokalne imprezy sportowe:

- turniej piłki nożnej seniorów o Puchar Wójta Gminy Udanin
- turniej piłki nożnej o Puchar Przewodniczącego Rady Gminy
- organizowana jest akcja „Polska Biega”
- gminne zawody pożarnicze

Na terenie gminy Udanin znajdują się boiska do gry:

- piłkę nożną: Damianowo, Gościśław, Jarosław, Konary , Lusina , Pichorowice, Różana, Udanin, Ujazd Górny, Piekary;
- koszykówki :Jarosław , Udanin, Ujazd Górny, Lusina;
- siatkówki: Ujazd Górny , Udanin;

6.5 BEZPIECZEŃSTWO PUBLICZNE

Każdy mieszkaniec Gminy Udanin, musi mieć zapewnione bezpieczeństwo mienia i życia. Z uwagi na podział administracyjny Polski nad bezpieczeństwem mieszkańców czuwa Policja , Straż Pożarna i Pogotowie Ratunkowe. W związku z tym Gmina Udanin, w tym temacie współpracuje z Komendą Policji w Środzie Śląskiej, Posterunkiem w Kostomłotach, Ochotniczą Strażą Pożarną (8 jednostek) oraz Praktyką Lekarza Rodzinnego.

Gmina sama podejmuje działania mające na celu zapewnienie bezpieczeństwa mieszkańców:

- w zakresie ochrony przeciwpożarowej –utrzymuje jednostki Ochotniczej Straży Pożarnej;
- w zakresie bezpieczeństwa ruchu drogowego (poprawa nawierzchni asfaltowej);

Do zadań Ochotniczej Straży Pożarnej należy:

- prowadzenie działalności mającej na celu zapobieganie pożarom oraz współdziałanie w tym zakresie z instytucjami i stowarzyszeniami;
- branie udziału w akcjach ratowniczych przeprowadzonych w czasie pożarów, zagrożeń ekologicznych związanych z ochroną środowiska oraz klęsk i zdarzeń;
- informowanie ludności o istniejących zagrożeniach pożarowych i ekologicznych oraz sposobach ochrony przed nimi;

- rozwijanie wśród członków ochotniczej straży pożarnej kultury fizycznej i sportu oraz prowadzenie działalności kulturalno- oświatowej i rozrywkowej;
- uczestniczenie i reprezentowanie OSP w organach samorządowych i przedstawicielskich;
- wykonywanie innych zadań wynikających z przepisów o ochronie przeciwpożarowej;

6.6 Stowarzyszenia

Na terenie Gminy Udanin działa 8 stowarzyszeń:

STOWARZYSZENIE ROZWOJU GMINY UDANIN

Powołane zostało w kwietniu 2007 roku, w skład stowarzyszenia wchodzi 21 członków. Celem stowarzyszenia jest podejmowanie wszelkich działań, zmierzających do wszechstronnego rozwoju gospodarczego i społecznego gminy Udanin, wyrażających się poprzez:

- promowanie gminy i jej mieszkańców;
- aktywizowanie i integrowanie środowiska lokalnego;
- budowanie świadomości obywatelskiej;
- popularyzację oświaty w zakresie produkcji i konsumpcji zdrowej żywności ;
- współtworzenie i współdziałanie w przedsięwzięciach o charakterze społeczno-gospodarczym ,kulturowo- oświatowym i sportowym;
- rozwijanie wśród społeczeństwa aktywnych postaw i działania w zakresie zadań gospodarczych, kulturowych oraz szeroko pojętej świadomości proekologicznej i ochrony środowiska naturalnego;
- inicjowanie i wspieranie działań na rzecz profilaktyki i rozwiązywania problemów społecznych;
- podejmowanie działań służących rozwojowi przedsiębiorczości;

- ochrona zabytków kulturowych, pomników przyrody;
- pozyskiwanie środków na działalność z dostępnych funduszy pomocowych;

STOWARZYSZENIE LOKOMOTYWA

Powstało w 2010 roku, w latach 2011-2012 było inicjatorem czterech inicjatyw społecznych. Inicjatywy te zaowocowały realizacją pięciu projektów, które na swoją realizację otrzymały w latach 2011-2013r. dofinansowanie za środków UE w ramach działania 9.5 P.O.K.L.

Projekty zrealizowane:

- warsztaty psycho-edukacyjne oraz zajęcia wyrównawcze dla młodzieży w Gimnazjum Górnym rok 2011;
- zajęcia komputerowe w gminie Udanin rok 2011;
- lokalni animatorzy społeczno- kulturalni rok 2012;
- podnoszenie kompetencji językowych informatycznych osób z terenu gminy Udanin rok 2012;
- w lutym 2014 r. rozpoczął się projekt pt. „Język obcy, nie jest Nam obcy”

FUNDACJA NA RZECZ OCHRONY I DÓBR KULTURY GMINY UDANIN

Aby wspomóc ratowanie bezcennych i historycznych zabytków powstała w 2009r. fundacja o nazwie „Fundacja na rzecz ochrony i dóbr kultury gminy Udanin”. Fundację założyła Pani Wójt Teresa Olkiewicz.

Najważniejsze cele fundacji:

- renowacja i rewitalizacja kościoła św. Urszuli, oraz małej zabytkowej architektury cmentarnej i przykościelnej na terenie gminy Udanin;
- organizowanie Festiwalu Pieśni Religijnej;

- ochrona dóbr kultury na terenie gminy Udanin;
- opracowanie upowszechnienie monografii promocyjnych gminy Udanin;
- promocja gminy Udanin, poprzez kulturalny wymiar Festiwalu Pieśni Religijnej;
- wspieranie inicjatyw kulturalnych osób fizycznych, jednostek prawnych oraz podmiotów gospodarczych zmierzających do ratowania pamiątek oraz zabytków budownictwa sakralnego i zabytków gminy Udanin;
- działalność edukacyjna, wydawnicza, turystyczna badawcza i naukowa;
- współpraca z pokrewnymi organizacjami mającymi na celu ratowanie zabytków i kultury społecznej mieszkańców Dolnego Śląska w Polsce i poza jego granicami;
- pozyskiwanie funduszy prawnych, państwowych i europejskich na cele związane z działalnością fundacji;
- utworzenie Klubu Przyjaciół Gminy Udanin;

STOWARZYSZENIE LOKALNA GRUPA DZIAŁANIA „ SZLAKIEM GRANITU”

Stowarzyszenie Lokalna Grupa Działania o nazwie „Szlakiem Granitu”, jest dowolnym, samorządowym trwałym zrzeszeniem osób prawnych i fizycznych o celach nie zarobkowych, mającym na celu działanie na rzecz zrównoważonego rozwoju obszarów gminy Dobromierz, Kostomłoty, Jaworzyna Śląska, Strzegom, Świdnica, Udanin i Żarów.

Podstawowym celem działania stowarzyszenia jest rozwój obszarów poprzez wspieranie działań na rzecz realizacji Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich, w tym zastosowanie nowych technologii oraz ochrony, promocji i właściwego wykorzystania środowiska naturalnego, krajobrazu, zasobów historyczno-kulturowych dla potrzeb zrównoważonego rozwoju.

STOWARZYSZENIE GMINNY ZWIĄZEK SPORTOWY

Prowadzi działalność w zakresie sportu i rekreacji, liczy około 22 osoby. W roku 2014 Gminny Związek Sportowy na realizację zadań publicznych z zakresu upowszechnienia kultury fizycznej i sportu w 2014r. otrzymał dofinansowanie na organizację współzawodnictwa i upowszechnienie kultury fizycznej i sportu w zakresie piłki nożnej na terenie Gminy Udanin i województwa Dolnośląskiego.

STOWARZYSZENIE CICHA WODA

Zespół Ludowy „Cicha Woda” liczy 18 osób, w tym 13 pań śpiewających i 5 panów. Tradycje ich rodzina wywodzą się z różnych regionów Polski. Zespół bierze udział w przeglądach, konkursach i imprezach kulturalnych na terenie gminy, powiatu, i województwa. Jest laureatem wielu nagród i wyróżnień w przeglądach i konkursach: śpiewaczych i obrzędowych. Repertuar zespołu jest różnorodny, od pieśni ludowych i przyśpiewek poprzez obrzędy i skecze, aż do piosenek okolicznościowych i kościelnych działa od 2007 roku w gminie Udanin. Stowarzyszenie nie tylko organizuje przeglądy, ale bierze aktywny udział w różnych imprezach kulturalnych na terenie gminy jak i poza jej granicami. Jest często zapraszane na różne uroczystości i przeglądy zespołów ludowych, bo jak wiadomo w stowarzyszeniu działa zespół ludowy „Cicha Woda”.

Celem działania Stowarzyszenia jest:

1. Wspieranie wszechstronnego i zrównoważonego rozwoju : społecznego, kulturalnego i gospodarczego sołectwa poprzez podejmowanie działań w zakresie:
 - ochrony dziedzictwa kulturowego
 - poprawę bezpieczeństwa mieszkańców wsi
 - stwarzanie warunków przyjaznych mieszkańcom wsi
 - poprawę infrastruktury technicznej
 - promocję walorów turystycznych wsi
 - kultywowanie tradycji wsi

- organizowanie wycieczek dla dzieci i młodzieży
- wyrównanie szans mieszkańców wsi w dostępie do nauki
- ochronę i promocję zdrowia
- promowanie lokalnych produktów żywnościowych
- ochronę środowiska naturalnego i ekologię
- organizowanie wyjazdów i zawodów sportowych
- powszechnienie kultury fizycznej i sportu prowadzenie zajęć sportowo-rekreacyjnych dla dzieci, młodzieży i dorosłych
- umożliwianie młodzieży rozwijania ich zainteresowań – wydanie opracowań, artykułów, książek i pism poświęconych wsi
- integrację europejską
- współpracę międzynarodową

2. Realizując cele Stowarzyszenie organizuje:

kursy, seminaria, warsztaty artystyczne, plastyczne, tematyczne, wieczory literackie i autorskie, zajęcia rytmiczno taneczne, promocję młodych talentów, festyny, koncerty mające na celu integrację mieszkańców wsi Udanin.

3. Prowadzi współpracę z mieszkańcami sąsiednich wsi.

4. Wspiera demokrację i budowanie społeczeństwa obywatelskiego w środowisku lokalnym. Stowarzyszenie opiera realizację celów statusowych na pracę społeczną swoich członków.

STOWARZYSZENIE PRZYJACIÓŁ GIMNAZJUM JANA PAWŁA II „SZANSA”

Stowarzyszenie ma na celu rozwijanie i wspieranie działań edukacyjnych i kulturalnych na rzecz dzieci oraz społeczności lokalnej a w szczególności :

- pozyskanie i pomnażanie środków materialnych służących celom działalności stowarzyszenia;
- inspirowanie, aktywizowanie i integrowanie mieszkańców na rzecz wszechstronnego rozwoju szkoły i środowiska lokalnego;

- wspieranie działań szkoły zmierzających do kształtowania postaw patriotycznych i społecznych wychowanków oraz uczniów szkoły;
- pomnażanie dorobku naukowego wychowawczo – dydaktycznego, kulturalnego i materialnego szkoły;
- propagowanie osiągnięć dorobku szkoły;
- prowadzenie działań popularyzujących osiągnięcia szkoły i jej zasłużonych wychowanków;
- wspieranie dzieci i młodzieży uzdolnionych, a w szczególności tych, którym sytuacja materialna nie pozwala na rozwijanie swoich zainteresowań, talentów, uzdolnień;

GMINNY ZWIĄZEK OSP RP UDANIN

Terenem działania Ochotniczej Straży Pożarnej jest teren Gminy Udanin, teren położony w rejonie pomocy wzajemnej, obszar określony na podstawie podpisanych porozumień i ustaleń, teren ustalony w ustawach oraz rozporządzeniach Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji.

Działalność ochotniczej straży pożarnej opiera się na pracy społecznej jej członków do prowadzenia swoich spraw może zatrudnić pracowników.

Celem Ochotniczej Straży Pożarnej jest:

- prowadzenie działalności mającej na celu zapobieganie pożarom oraz współdziałanie w tym zakresie z instytucjami i stowarzyszeniami;
- branie udziału w akcjach ratowniczych przeprowadzanych w czasie pożarów, zagrożeń ekologicznych związanych z ochroną środowiska oraz innych klęsk i zdarzeń;
- informowanie ludności o istniejących zagrożeniach pożarowych i ekologicznych oraz sposobach ochrony przed nimi;

Gmina posiada ponadto gminę partnerską, jest to niemiecka gmina Oderwitz. Ponadto należy do Związku Gmin Wiejskich w Poznaniu, do którego przystąpiła w 1994 roku. Najważniejszym zadaniem jest rozwinięcie pracy samorządowej, podniesienie rozwoju gospodarczego i kulturalnego w gminach wiejskich, czuwanie nad obroną praw i interesów gmin oraz udzielenie im porady prawnej i informatycznej, tudzież współdziałanie z gminami w zakresie działalności nad podniesieniem dobrobytu kulturalnego i materialnego gmin wiejskich.

Na terenie gminy Udanin działa punkt Gminne Centrum Informacji, do zadań którego należy:

- udział i współpraca z odpowiednimi służbami i instytucjami w rozwiązywaniu problemów bezrobocia ;
- udostępnianie wszechstronnej informacji z zakresu rynku pracy dającej możliwość poszukiwania i znalezienia pracy przez bezrobotnych i absolwentów;
- stworzenie szerokiej bazy danych pracodawców i potencjalnych pracowników;
- współpraca z Powiatowym Urzędem Pracy w zakresie tworzenia w/w bazy i prowadzenia szkoleń celem podnoszenia kwalifikacji zawodowych bezrobotnych;
- pomoc w wyrównaniu statusu życiowego środowisk wiejskich poprzez:
 - dostęp do nowoczesnego sprzętu komputerowego i internetu w zakresie poszukiwania pracy i podnoszenia kwalifikacji;
 - wzbudzanie aktywności zawodowej wśród absolwentów;
 - służenie informacją w zakresie poszukiwania pracy i podejmowania własnej działalności gospodarczej;
 - udostępnianie podstawowych informacji z zakresu prawa pracy i obowiązków bezrobotnego;
 - przygotowanie do pracy w warunkach integracji europejskiej, a w szczególności w dostępie do zagranicznych ofert pracy;
 - umożliwianie bezpośredniego kontaktu z pracodawcą;

- pomoc w uzupełnianiu wykształcenia i kwalifikacji;
- pomoc w przygotowaniu niezbędnych dokumentów do podjęcia pracy (cv, listy motywacyjne)
- udostępnianie w formie broszur materiałów pomocniczych w przygotowaniu się do bezpośredniego kontaktu z potencjalnym pracodawcą;
- konsultacje z Gminną Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w zakresie doradztwa zawodowego

7. DIAGNOZA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH

Główne założenia strategii:

- minimalizowanie skutków ubóstwa;
- zmniejszenie bezrobocia;
- zapobieganie i minimalizowanie problemów alkoholowych i narkomanii;
- przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu osób i rodzin długotrwale borykających się z problemami życiowymi, w tym integracja osób niepełnosprawnych i starszych ze środowiskiem;

Działania będą kierowane do osób i rodzin zagrożonych wykluczeniem społecznym, bezrobociem, oraz do osób dotkniętych problemem alkoholizmu i narkomanii. Podjęte działania zostaną na rzecz pobudzenia aktywności środowisk. Warunkiem skutecznego przeciwdziałania negatywnym zjawiskom społecznym, jest przede wszystkim podniesienie świadomości mieszkańców gminy na temat głównych przyczyn i skutków oraz możliwości zapobiegania ich powstaniu.

Skuteczne przeciwdziałanie problemom społecznym, opiera się na ciągłej diagnozie sytuacji, oraz prawidłowym przepływie informacji. Ośrodek Pomocy Społecznej będzie podejmował odpowiednie działania, dzięki którym możliwe będzie rozpoznanie źródła zagrożenia życia społecznego na obszarze gminy Udanin.

Zgodnie z art.4 ustawy o pomocy społecznej osoby i rodziny korzystające z pomocy społecznej zobowiązane są do współdziałania w rozwiązywaniu, ich trudnej sytuacji życiowej. Duży nacisk położony będzie na współdziałanie osoby lub rodzin w rozwiązaniu trudnej sytuacji życiowych, w ten sposób aby zmieniła swój sposób myślenia, i z postawy biernej roszczeniowej zmieniła na aktywną, tak aby będąc w kryzysowej sytuacji potrafiła wykorzystać własne możliwości poradzenia sobie z problemem.

Praca nad uświadomieniem klientowi, że jest on odpowiedzialny za rozwiązanie własnych problemów uwieńczone powinno zostać kontraktem socjalny.

Kontrakt socjalny:

- nakłada na osobę (rodzinę) szereg zobowiązań;
- należyte wywiązanie się z ustaleń może być wynagradzane pomocą finansową;
- sposób na pobudzenie większej aktywności klienta;
- prowadzi do zbudowania większej świadomości osoby (rodziny), że tkwi w niej potencjał do zmian , a wszystkie jej wysiłki wspierane są przez Ośrodek Pomocy Społecznej;

Cel główny strategii:

Zaspokojenie potrzeb społeczeństwa, oraz przeciwdziałanie zagrożeniom w stopniu zapewniającym równowagę społeczną i rozwój Gminy , ze szczególnym uwzględnieniem działań na rzecz osób, rodzin i grup społecznych zagrożonych ubóstwem i wykluczeniem społecznym. W strategii rozwiązywania problemów społecznych zmierza się nie tylko, do łagodzenia skutków trudnej sytuacji bytowej klientów pomocy społecznej, ale także do usuwania przyczyn tkwiących często w sferze psychicznej i społecznej.

Pomoc Społeczna jest ważnym elementem polityki społecznej państwa, który ma chronić społeczeństwo przed dezintegracją , wynikającą z popadania niektórych jego członków w ubóstwo, nieumiejętność przewyciężenia trudnych sytuacji życiowych za pomocą własnych możliwości , oraz pogrążaniu się w wyuczonej bezradności.

Na terenie gminy Udamin funkcjonuje GOPS , do jego zadań i kompetencji należy:

- aktywizowanie środowiska lokalnego;
- bezpośrednie i pośrednie udzielanie świadczeń;
- prowadzenie diagnostyki jednostkowej i środowiskowej;
- współpraca z organizacjami i instytucjami, a zwłaszcza samorządem lokalnym;

Z analizy przeprowadzonych dokumentów znajdujących się w posiadaniu Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Udaninie, wynika że od kilku lat główną przyczyną korzystania z pomocy społecznej jest bezrobocie, ubóstwo i niepełnosprawność.

Liczba rodzin, które otrzymały pomoc w latach 2012 i 2013

Liczba świadczeniobiorców otrzymujących pomoc ogółem:	2012 r.	2013 r.
	260	295
w tym : świadczenia pieniężne	179	200
świadczenie niepieniężne	83	97
liczba rodzin	144	165
Liczba osób w rodzinach	392	453

Źródło: sprawozdanie MPiPS za rok 2012-2013

Prawo do świadczeń finansowych z pomocy społecznej osoba lub rodzina nabywa wówczas, gdy dochód miesięczny netto nie przekracza kryterium dochodowego dla osoby samotnej 542 zł., a dla osoby w rodzinie 456 zł., przy jednoczesnym wystąpieniu jednego z powodów wymienionych w art.7, lub innych okoliczności uzasadniających udzielenie pomocy społecznej.

Zgodnie z ustawą z dnia 12 marca 2004r. pomocy społecznej udziela się osobom i rodzinom w szczególności z powodu:

- 1) ubóstwa
- 2) sieroctwa
- 3) bezdomności;

- 4) bezrobocia;
- 5) niepełnosprawności;
- 6) długotrwałej lub ciężkiej choroby;
- 7) przemoc w rodzinie;
- 7a) potrzeby ochrony ofiar handlu ludźmi;
- 8) potrzeby ochrony macierzyństwa lub wielodzietności
- 9) bezradność w sprawach opiekuńczo- wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego, zwłaszcza w rodzinach niepełnych lub wielodzietnych;
- 10) uchylony
- 11) trudności w integracji cudzoziemców, którzy uzyskali w Rzeczypospolitej Polskiej status uchodźcy lub ochronę uzupełniającą;
- 12) trudności w przystosowaniu się do życia po zwolnieniu z zakładu karnego;
- 13) alkoholizmu lub narkomanii;
- 14) zdarzenia losowego i sytuacji kryzysowej;
- 15) klęski żywiołowej lub ekologicznej

Główne powody przyznania pomocy w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Udaninie:

powody ubiegania się o świadczenia	Rok 2012	Rok 2013
ubóstwo	76	81
bezrobocie	81	103
niepełnosprawność	45	48
długotrwała choroba	69	69
starość	----	----
alkoholizm i narkomania	6	4
przemoc w rodzinie	1	----
sytuacja kryzysowa w rodzinie	3	1
wielodzietność, bezradność	22	22
bezdomność	2	3

Z analizy powyższych danych, głównym problemem społecznym w gminie Udanin jest bezrobocie, drugim znaczącym problemem jest ubóstwo, a trzecim długotrwała choroba –niepełnosprawność.

Głównym celem pomocy społecznej jest zaspokojenie niezbędnych podstawowych potrzeb życiowych osób i rodzin oraz umożliwienie im bytowania w warunkach odpowiadających godności człowieka. Obowiązkiem klienta przy udzielaniu pomocy, jest jego współudział w rozwiązywaniu swojej trudnej sytuacji życiowej. Zmusza to osoby wymagające wsparcia do zmiany postawy na ogół biernej i roszczeniowej na postawę aktywną w rozwiązywaniu własnych problemów.

7.1 BEZROBOCIE

Jest jednym z głównych problemów społecznych. Dotyka szerokie kręgi społeczne, zarówno w grupie osób z wyższym wykształceniem, jak i wśród osób z niższym wykształceniem. Na terenie gminy Udanin najwięcej osób bezrobotnych zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy posiada wykształcenie zasadnicze zawodowe, oraz gimnazjalne i poniżej. Wpływa na degradację społeczną, ubóstwo oraz zaistnienie patologii społecznych (alkoholizm, bezdomność), zakłóca prawidłowe funkcjonowanie rodziny. Długotrwałe bezrobocie powoduje zakłócenie wzorca promującego szacunek do pracy. Brak pracy, jest czynnikiem konfliktogennym, nasilającym patologie społeczne. Odbija się to w szczególności na postawach dzieci i młodzieży, na ich zachowaniu i wartościowaniu zjawisk i osób.

1. Liczba bezrobotnych ogółem stan na 31.12.2012 i 31.12.2013 rok w gminie Udanin

	Grudzień 2012	Grudzień 2013
liczba bezrobotnych ogółem	308	281
liczba kobiet	154	140
liczba mężczyzn	154	141

Dane PUP w Środzie Śląskiej

Na koniec grudnia 2013 roku w Powiatowym Urzędzie Pracy w Środzie Śląskiej zarejestrowanych było 281 bezrobotnych mieszkańców Gminy Udanin, analizując rok poprzedni można zauważyć niewielki spadek osób bezrobotnych bo pod koniec 2012 roku zarejestrowanych było 308 osób.

1.1 Liczba osób bez prawa i z prawem do zasiłku

liczba bezrobotnych ogółem	31.12.2012		31.12.2013	
	308		281	
	K	M	K	M
z prawem do zasiłku	18	26	14	24
bez prawa do zasiłku	136	128	126	117

Dane PUP w Środzie Śląskiej

W Powiatowym Urzędzie Pracy w Środzie Śląskiej w 2012 roku zarejestrowanych było 308 osób – mieszkańców naszej gminy z czego tylko 44 z prawem do zasiłku , natomiast w 2013 roku nastąpił spadek liczby osób zarejestrowanych i wynosił 281 osób , z czego z prawem do zasiłku było tylko 38 osób.

7.2 UBÓSTWO

Jest to jeden z najbardziej znaczących składników warunkujących patologię życia społecznego w sensie najbardziej dramatycznym. Ubóstwo określa się jako stan, w którym jednostka czy grupa odczuwa brak dostatecznych środków do życia, a w związku z tym nie ma zaspokojonych podstawowych potrzeb. Pod pojęciem „podstawowych potrzeb” należy przyjąć katalogowe ujęcie potrzeb określone ustawą o pomocy społecznej, na których uzupełnienie czy pokrycie można przyznać świadczenia pieniężne z pomocy społecznej. Udzielając świadczenia bez względu na jego formę, uwzględnia się ubóstwo jako przyczynę jednej z okoliczności wymienionej w ustawie o pomocy społecznej, oraz kryterium dochodowe 456 zł. na osobę w rodzinie, oraz 542 zł. na osobę samotnie gospodarującą. Kryteria dochodowe podlegają weryfikacji co 3 lata, z uwzględnieniem wyniku badań prognozy interwencji socjalnej, której dokonuje Instytut Spraw Socjalnych. Ubóstwo jest składnikiem o tyle niebezpiecznym, że zwiększa dystans pomiędzy poszczególnymi warstwami społecznymi, powoduje niemożność zaspokojenia potrzeb, co często prowadzi do frustracji. Ubóstwo jest jednym z najbardziej znaczących składników warunkujących patologię życia społecznego.

Czynniki składające się na ubóstwo:

- długotrwałe bezrobocie
- długotrwała i przewlekła choroba
- niepełnosprawność
- różnego rodzaju uzależnienia
- wielodzietność

7.3 NIEPEŁNOSPRAWNOŚĆ

W rozumieniu ustawy o pomocy społecznej „niepełnosprawność”, oznacza stan faktyczny, psychiczny lub umysłowy, powodujący stałe lub okresowe utrudnienie, ograniczenie lub uniemożliwienie samodzielnej egzystencji. Niepełnosprawność jest również rozumiana jako wynik barier społecznych ekonomicznych oraz fizycznych jakie jednostka napotyka w środowisku zamieszkania. Problem niepełnosprawności istnieje od zawsze. Osoby niepełnosprawne napotykają liczne przeszkody związane z samodzielnym funkcjonowaniem. Są to problemy spotykane w życiu codziennym, rodzinie, pracy, na ulicy. Od stopnia niepełnosprawności zależy czy osoba niepełnosprawna, osiągnie odpowiednie wykształcenie, uzyska zatrudnienie, zapewni materialne warunki życia, obok tych utrudnień osoba niepełnosprawna musi pokonać funkcjonujące nadal w społeczeństwie bariery świadomościowe bierność, niezrozumienie, niechęć. Ograniczenia oznaczają izolację, a izolacja to najpowszechniejszy przejaw dyskryminacji. Doświadczenie wrogości, izolacji i dyskryminacji w relacjach społecznych może prowadzić nie tylko do poczucia krzywdy, ale także wycofania się z uczestnictwa z życia społecznego.

Niepełnosprawności nie można usunąć, zlikwidować czy pozbyć się. Skutki niepełnosprawności można natomiast w znacznym stopniu przezwyciężyć, złagodzić. W procesie rehabilitacji, wobec choroby czy niepełnosprawności należy stosować zasadę interwencji. Udzielanie pomocy powinno mieć charakter indywidualny i winno być dokładnie dopasowane do potrzeb osoby niepełnosprawnej lub zagrożonej niepełnosprawnością.

Na podobne problemy napotykają się osoby długotrwale chore, które w okresie choroby mają ograniczone możliwości wypełniania swych ról społecznych, a nawet rodzinnych.

Osoby niepełnosprawne z terenu Gminy Udanin, uczęszczają na zajęcia do Środowiskowego Domu Samopomocy w Piersnie, który swą siedzibę ma w Środzie Śląskiej.

Niepełnosprawność oraz długotrwała choroba znajdują się w katalogu przesłanek do udzielenia pomocy społecznej zgodnie z art. 7 pkt.5 i 6 ustawy o pomocy społecznej z dnia 12 marca 2004 roku.

Liczba osób i rodzin korzystających z pomocy społecznej z tytułu niepełnosprawności

	31.12.2012	31.12.2013
Liczba rodzin	45	48
Liczba osób w rodzinach	82	89

Źródło: sprawozdanie MPiPS za rok 2012-2013

Liczba osób i rodzin korzystających z pomocy społecznej z tytułu długotrwałej choroby w latach 2012-2013

	31.12.2012	31.12.2013
Liczba rodzin	69	69
Liczba osób w rodzinach	167	161

Źródło: dane MPiPS za rok 2012-2013

Szczególną formą pomocy finansowej dla osób niepełnosprawnych, jest zasiłek stały przyznawany w oparciu art.37 ust. 1 i 2 ustawy o pomocy społecznej, który przyznawany jest osobie pełnoletniej osobie samotnie lub pełnoletniej osobie w rodzinie, całkowicie niezdolnej do pracy z powodu wieku lub niepełnosprawności, oczywiście pod warunkiem, że dochód na osobę w rodzinie nie przekracza kryterium dochodowego.

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych na lata 2014-2020

Liczba zasiłkobiorców oraz liczba osób w rodzinach korzystających z zasiłku stałego 2012-2013

	31.12.2012	31.12.2013
Liczba rodzin	37	44
Liczba osób w rodzinie	56	76

Źródło : dane MPiPS za rok 2012-2013

7.4 WYKLUCZENIE SPOŁECZNE

Zjawisko wykluczenia społecznego jest trudne do zdefiniowania. Wykluczenie społeczne to sytuacja uniemożliwiająca osobie lub rodzinie w sposób znaczny pełnienie ról społecznych korzystanie z dóbr publicznych. Oznacza izolację często wymuszoną uwarunkowaniami zewnętrznymi (bieda, bezrobocie, odmienny kolor skóry, kalectwo). Izolacja jednostek lub grup społecznych od zbiorowości lub instytucji współczesnego państwa utrwala podział na „naszych” i „ obcych”, spychając na margines nieprzydatności duże grupy ludzi.

Grupy podatne na wykluczenie społeczne :

- dzieci i młodzież ze środowisk zaniedbanych;
- dzieci wychowujące się poza rodziną;
- kobiety samotnie wychowujące dzieci;
- ofiary patologii życia rodzinnego;
- osoby o niskich kwalifikacjach zawodowych;
- osoby bezrobotne;
- niepełnosprawni i chorzy psychicznie;
- osoby opuszczające zakład karny;

7.5 ALKOHOLIZM I NARKOTYKI

Alkoholizm jest zjawiskiem, które dotyka bardzo wielu mieszkańców naszej gminy w różnym wieku, płci, wykształcenia. To choroba, która zaczyna się rozwijać podstępnie bez świadomości zainteresowanej osoby. Alkoholicy to ludzie, którzy nie są w stanie kontrolować, swojego picia przez dłuższy czas i którzy nie mogą ręczyć za swoje zachowanie. Jest to choroba, którą można zatrzymać, ale nie wyleczyć. Proces uzależnienia jest nieodwracalny, co nie oznacza braku możliwości powrotu do trzeźwego życia. Proces leczenia jest długotrwały, nie wystarczy jednak tylko zaprzestać picia.

Nadużywanie alkoholu jest przyczyną powstania problemów: powoduje zaburzenia relacji w rodzinie bywa przyczyną agresji stosowania przemocy w rodzinie, stosowania niewłaściwych metod wychowawczych wobec dzieci, co prowadzi w wielu przypadkach do rozbitcia rodziny.

Bardzo często zdarza się tak, że w rodzinach nadużywających alkoholu, powiela się ten wzorzec. Niepokojącym zjawiskiem, jest fakt wzrastania liczby osób uzależnionych i diametralnie obniża się wiek osób sięgających po alkohol. Według statystyk Komendy Powiatowej Policji w Środzie Śląskiej na terenie Gminy Udanin odnotowano kierowanie pojazdem w stanie nietrzeźwym, w następujących liczbach, co przedstawia poniższa tabela:

	2012	2013
Pojazdem mechanicznym	12	18
Rowerem	9	6

Źródło: Komenda Policji w Środzie Śląskiej Posterunek Policji w Kostomłotach

Alkoholizm jest szczególnie drastycznym problemem w naszym kraju. Każdy człowiek doświadczający picia ma prawo do pomocy prawnej, socjalnej, psychologicznej, medycznej bez naruszenia godności osobistej.

Narkomania to inaczej nałóg stałego używania narkotyków czyli substancji psychoaktywnych rozwiniętych na ogół pod wpływem otoczenia, u młodzieży zwłaszcza pod wpływem środowiska rówieśniczego. Jest to nałóg doprowadzający do trwałego wyniszczenia organizmu, a w rezultacie do śmierci.

8. ANALIZA SWOT

Podczas przeprowadzonych prac nad analizą zasobów wewnętrznych i analizą otoczenia zewnętrznego pod kątem szans i zagrożeń, przeprowadzono tzw. Analizę SWOT. Stała się podstawą do zidentyfikowania i sformułowania podstawowych problemów i zagadnień strategicznych.

Jest ona efektywną metodą identyfikacji słabych i mocnych stron organizacji oraz badania szans i zagrożeń, jakie stoją przed polityką społeczną gminy. SWOT zawiera określenie 4 grup czynników:

1. **mocnych stron** – uwarunkowań wewnętrznych, które stanowią silne strony polityki społecznej i które należy wykorzystywać sprzyjając będą jej wzmocnieniu;
2. **słabych stron** – uwarunkowań wewnętrznych, które stanowią słabe strony polityki społecznej i które nie wyeliminowane będą ją osłabiać;
3. **szans** – uwarunkowań zewnętrznych, które nie są bezpośrednio zależne od zachowania społeczności gminy, ale które mogą być traktowane jako szanse i przy odpowiednio podjętych działaniach, wykorzystane jako czynniki sprzyjające rozwiązywaniu problemów społecznych;
4. **zagrożeń** – uwarunkowań zewnętrznych, których także nie są bezpośrednio zależne od zachowania społeczności gminy, ale które mogą stanowić zagrożenie dla rozwiązywania problemów społecznych;

Analiza SWOT dla systemu pomocy społecznej w Gminie Udanin.

MOCNE STRONY

- dobra współpraca z różnymi instytucjami i podmiotami realizującymi zadania z zakresu pomocy społecznej- PCPR;
- dobra współpraca z PUP- organizacja prac społecznie – użytecznych dla osób bezrobotnych korzystających z pomocy społecznej;
- dostępność do służby zdrowia;
- zapewnienie środków finansowych na profilaktykę i rozwiązywania problemów alkoholowych;
- dostępność informacji o formach świadczonej pomocy społecznej;
- działanie punktu informacyjno- konsultacyjnego dla osób uzależnionych i ich rodzin z terenu naszej gminy;
- udzielanie porad psychologicznych i terapeutycznych dla mieszkańców naszej gminy;
- udzielanie pomocy psychospołecznej i prawnej w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie;
- motywowanie do podjęcia leczenia odwykowego;
- organizowanie pomocy dzieciom ze środowisk zagrożonych marginalizacją ze szczególnym uwzględnieniem problemów alkoholowych;

SŁABE STRONY

- bierna postawa świadczeniobiorców w rozwiązywaniu problemów życiowych;
- niechęć podnoszenia kwalifikacji przez osoby długotrwale bezrobotne;
- duża liczba bezrobotnych bez prawa do zasiłku;
- niewystarczająca liczba lokali socjalnych;
- niechęć do podejmowania leczenia przez uzależnionych, brak bazy leczenia odwykowego, w tym miejsc pobytu ofiar przemocy;
- niska aktywność środowiska do tworzenia grup samopomocowych i grup wsparcia;
- proces starzenia się ludności;
- niedostosowana baza rehabilitacyjna i oferta opieki nad osobami niepełnosprawnymi;
- zmiana modelu rodziny z wielopokoleniowej na jedno dwu pokoleniową;
- zjawisko pokoleniowego dziedziczenia bezrobocia i uzależnienia od świadczeń pomocy społecznej;

SZANSE

- tworzenie i realizacji programów aktywizujących społeczność lokalną;
- wspieranie zatrudnienia osób bezrobotnych w ramach robót publicznych, prac społecznie –użytecznych , prac interwencyjnych;
- działania na rzecz osób uzależnionych Punkt Konsultacyjny w GOPS;
- stałe szkolenia doskonalenie zawodowe pracowników pomocy społecznej;
- stabilna kadra pracowników socjalnych;
- gminne programy profilaktyczne;
- wzrost społecznej akceptacji i rozumienie potrzeb osób niepełnosprawnych
- wzmocnienie współpracy z organizacjami o zasięgu lokalnym, udzielający wsparci młodzieży i dzieciom ;

- dostępność środków zewnętrznych , szczególnie UE na rozwiązanie problemów społecznych gminy;

ZAGROŻENIA

- marginalizacja spowodowana długotrwałym bezrobociem;
- pogłębianie się zjawiska dziedziczenia biedy;
- bezrobocie młodych osób;
- trudna sytuacja ekonomiczna rodzin, ogólne zubożenie społeczeństwa;
- bezradność i bierność rodzin w rozwiązywaniu problemów życiowych ;
- długotrwałe uzależnienie rodzin od pomocy społecznej;
- wzrost zapotrzebowania na miejsca w placówkach opieki stacjonarnej ;
- emigracja zarobkowa młodzieży i osób wykwalifikowanych zawodowo;
- istnienie zjawiska nielegalnego zatrudnienia;
- znieczulica społeczne;

9.MISJA STRATEGII

„Systemowe podejście do rozwiązywania problemów społecznych, w celu zmniejszenia bezrobocia i ubóstwa oraz przeciwdziałanie marginalizacji i wykluczeniu społecznemu oraz poprawę jakości życia mieszkańców Gminy Udanin”

Cele strategiczne :

Określone w niniejszej Strategii Systemy Rozwiązywania Problemów Społecznych cele szczegółowe oraz plan działania służący ich osiągnięciu. Cele szczegółowe zostały odniesione do poszczególnych zidentyfikowanych problemów społecznych.

***PROBLEM**

Znaczne bezrobocie na terenie gminy , pogłębianie się ubóstwa

Cel strategiczny 1

System wsparcia osób i rodzin dotkniętych bezrobociem.

Celem planowanych działań w ramach STRATEGII jest wspieranie bezrobotnych w poszukiwaniu pracy oraz przeciwdziałanie i eliminowanie negatywnych skutków psychospołecznych bezrobocia. Pomoc ta jest skierowana do grupy osób bezrobotnych z terenu Gminy Udanin, które są podopiecznymi ośrodka pomocy społecznej i wykazują aktywność w poszukiwaniu pracy.

CELE SZCZEGÓŁOWE:

1. Pobudzenie aktywności bezrobotnych
2. Wspieranie bezrobotnego w trakcie poszukiwania zatrudnienia
3. Pomoc w niwelowaniu psychospołecznych skutków bezrobocia osób pozostających bez pracy
4. Budowanie sieci współpracy z instytucjami i organizacjami działającymi na rzecz rozwiązywania problemów alkoholowych

KIERUNKI DZIAŁANIE

Stała współpraca z Powiatowym Urzędem Pracy, w zakresie rozwiązywania zjawiska bezrobocia z terenu gminy:

- organizacja prac społecznie – użytecznych
- organizacja prac interwencyjnych
- zdobywanie środków pozabudżetowych w tym funduszy unijnych na aktywizację osób bezrobotnych zagrożonych marginalizacją i wykluczeniem społecznym
- objęcie pracą socjalną osób długotrwale bezrobotnych, tak by zachęcić je do systematycznego poszukiwania stałej pracy(udzielanie porad bezrobotnym)
- objęcie pomocą materialną rodzin dotkniętych bezrobociem
- obiady w szkole dla dzieci z rodzin dotkniętych bezrobociem

***PROBLEM**

Powiększająca się liczba rodzin z problemem uzależnień oraz psychospołeczne skutki nadużywania środków psychoaktywnych.

Cel strategiczny2

Systemowy program pomocy rodzinom z problemem uzależnienia z uwzględnieniem uzależnień dzieci i młodzieży.

CELE SZCZEGÓŁOWE

- realizacji zadań przewidzianych ustawą o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz przeciwdziałaniu narkomanii;
- zwiększenie dostępności do pomocy terapeutycznej osób uzależnionych;
- udzielanie rodzinom, w którym występują problemy uzależnień pomocy psychologicznej i prawnej;
- wypracowanie wspólnego modelu oddziaływania kuratorów, terapeutów, i pracowników socjalnych na rodziny dotknięte problemem alkoholowym;
- wypracowanie form współpracy z podopiecznymi uzależnionymi, w celu mobilizacji go do podjęcia leczenia odwykowego;

KIERUNKI DZIAŁANIA

- organizowanie grup wsparcia dla osób uzależnionych;
- prowadzenie zajęć profilaktycznych dla dzieci i młodzieży w świetlicach socjoterapeutycznych;
- zaspokojenie socjalnych i bytowych potrzeb dzieci i młodzieży z rodzin dotkniętych problemem uzależnień;
- pomoc w postaci wyposażania w art. Szkolne;
- pomoc w postaci gorącego posiłku (pełny obiad) w szkole;
- organizowanie kolonii dla dzieci i młodzieży;
- wprowadzenie programów naprawczych , oraz profilaktycznych wśród dzieci i młodzieży ;
- współpraca szkoły z rodzicami i nauczycielami;

***PROBLEM**

Rosnąca liczba osób wykluczonych społecznie.

Cel strategiczny3

Wsparcie i określenie problemu wykluczenia dla osób borykających się z problemami życiowymi.

Cel szczegółowy

- dostęp do pomocy terapeutycznej(psycholog);
- pobudzenie aktywności rodzin ;
- opracowanie i wdrożenie programu aktywizacji zawodowej pokonanie bezradności społecznej;
- przygotowanie kadr pomocowych do przeciwdziałania wykluczeniu społecznemu;

DZIAŁANIA KIERUNEK

- pomoc w pokonaniu barier społecznych;
- zwiększenie pracy socjalnej w rodzinach zagrożonych wykluczeniem społecznym;
- objęcie rodzin pomocą asystenta rodziny;
- objęcie pomocą finansową stanowiącą wsparcie w realizowaniu pracy socjalnej;

***PROBLEM**

Znaczna liczba osób samotnych, przewlekle chorych na terenie gminy Udanin

Cel strategiczny 4

Zintegrowany system pomocy i wsparcia środowiskowego osobom w wieku podeszłym

Cel szczegółowy

- aktywizowanie osób starszych do udziału w życiu społecznym i kulturalnym gminy;
- aktywizacja osób na rzecz zapewnienia opieki swoim najbliższym pomoc sąsiadka ;
- uwrażliwienie społeczności lokalnej na potrzeby osób starszych;
- rozwijanie usług opiekuńczych w środowisku poprzez zatrudnienie opiekunek środowiskowych;;

DZIAŁANIA KIERUNEK

- utrzymanie osób starszych i niepełnosprawnych, którzy potrzebują opieki w ich miejscu zamieszkania i środowisku;
- wizyty w środowisku pracowników socjalnych i propagowanie aktywnego trybu życia;
- ułatwienie kontaktów z placówkami służby zdrowia poprzez pracowników socjalnych i pielęgniarki środowiskowe;
- praca socjalna na rzecz środowisk niepełnosprawnych ze szczególnym uwzględnieniem pomocy w postaci poradnictwa ;

10. MONITOROWANIE STRATEGII

Monitorowanie strategii umożliwi bieżącą ocenę realizacji zaplanowanych kierunków działań lub też pozwoli na modyfikację i dokonywanie korekt w przypadku istotnych zmian społecznych, które mogą zaistnieć w wyniku zmiany regulacji prawnych bądź też narastaniu niektórych problemów społecznych.

11. ZARZĄDZANIE STRATEGIĄ

11.1 PODMIOTY REALIZUJĄCE STRATEGIE

1. Samorząd gminy Udanin reprezentowany przez Radę Gminy i Wójta;
2. Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Udaninie;
3. Urząd Gminy w Udaninie;
4. Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie;
5. Stowarzyszenia i organizacje pozarządowe;
6. Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych;
7. Komenda Powiatowa Policji w Środzie Śląskiej;
8. Powiatowy Urząd Pracy w Środzie Śląskiej;
9. Zespół Szkolno –Przedszkolny w Udaninie;
10. Gimnazjum w Ujeździe Górnym;
11. Praktyka Lekarza Rodzinnego w Udaninie;

11.2 ŹRÓDŁA FINANSOWANIA

Do podstawowych źródeł finansowania działań z zakresu rozwiązywania problemów społecznych należy zaliczyć:

- środki gminy;
- środki z budżetu państwa;
- fundusze unijne;
- środki pochodzące z funduszy krajowych np. PEFRON i inne;

11.3 OKRES REALIZACJI STRATEGII

Strategia będzie realizowana w okresie od 2014 do 2020 roku. Dokumenty strategiczne powinny być programowane na okresy wieloletnie, dlatego też przyjęcie 6 letniego okresu realizacji założeń niniejszego dokumentu staje się zasadne.

12. ZAKOŃCZENIE

Gminna Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych określa główne długofalowe cele gminy oraz kierunki działania, które są konieczne do realizacji tych celów.

Strategia zawiera również plan działań zmierzający do rozwiązania konkretnych, trudnych sytuacji. Ważne jest , aby zaplanowane przedsięwzięcia były realne do zrealizowania. Strategia powinna podlegać ewaluacji.

Strategia Gminy Udanin jest ukierunkowana na pomoc rodzinie, która jest podstawową komórką życia społecznego. W obecnej złożonej sytuacji społeczno- ekonomicznej , coraz częściej rodziny stają się niewydolne i bez odpowiednio zorganizowanego wsparcia nie są w stanie sprostać stojącym przed nią zadaniom. Systemowe podejście do rozwiązywania problemów społecznych, pozwala na ograniczenie niekorzystnych zjawisk i ich skutków, które obniżają jakość życia społecznego. Przede wszystkim nacisk należy położyć na walkę z wykluczeniem społecznym, które potęguje bezrobocie , a co za tym idzie wiele dysfunkcji w społeczeństwie , z których najbardziej powszechną jest alkoholizm.

Tylko dobrze zaplanowana współpraca wszystkich organów samorządu oraz instytucji, jest warunkiem dobrze funkcjonującego społeczeństwa naszej gminy. Zapisy w strategii, będą realizowane w ramach kierunków poszczególnych działań , w zależności od posiadanych i pozyskiwanych z zewnątrz środków finansowych.

UZASADNIENIE

Jednym z zadań ustawy o pomocy społecznej , jest opracowanie i realizacja Gminnej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych. W związku tym, iż dotychczasowa Strategia obejmowała lata 2006- 2013, przygotowany został projekt uchwały Rady Gminny Udanin w sprawie przyjęcia nowej Gminnej Strategii Rozwiązywania Problemów społecznych na lata 2014-2020.

Niniejszym Strategia jest dokumentem określającym priorytety w przyszłych działaniach. Gminy Udanin, w zakresie polityki społecznej do roku 2020. Ma służyć harmonijnemu rozwojowi Gminy Udanin, ma na celu poprawę jakości życia rodzin, przeciwdziałać wykluczeniu społecznemu pewnych grup ludności oraz pomagać w przewyżnianiu problemów społecznych.

Strategia jako dokument musi być poddawana okresowej ocenie i weryfikacji , oraz niezbędnym modyfikacją. Dlatego też jest dokumentem elastycznym i otwartym , w którym można wprowadzić zmiany zgodnie z zachodzącymi procesami w otoczeniu. Ponadto Strategia stanowi takie narzędzie , które wykorzystywane jest będzie w pozyskiwaniu środków finansowych na realizację zadań polityki społecznej z funduszy europejskich. W chwili obecnej z warunków możliwości brania udziału w projekcie systemowym jest posiadanie aktualnej Strategii, dlatego tak ważne jest zaktualizowanie i podjęcie .